

Adana Odası Raporu

TÜRK ECZACILARI BİRLİĞİ 21. OLAĞANÜSTÜ GENEL KURULU KARAR TASARISI TEKLİFİDİR.

Gerekçe : 6643 sayılı yasa gereği ülkenin dört bir yanından, mensubu olduğumuz Oda'ları temsilen burada toplanır ve Türkiyede sayıları onbinî aşan eczacılar adına hareket edecek Türk Eczacılar Birliği organlarını seçeriz. Seçim öncesi geçmiş iki yılın değerlendirmesini yaparak, Merkez heyetini oluşturan kişileri eleştirir, sorunlarımızı dile getirir, dilek ve temennilerimizi ifade eder ve bölgemize döneriz.

Yıllardır bu salonlarda dile getirilen sorunlar hemen hemen aynıdır. Bu durum çok delegenin çalışma şevkini kırar ve tizer. Bunun neden böyle olduğunu incelediğimizde Teşhisimiz şu olmuştur :

1. Türk Eczacıları Birliğinin TEMEL ECZACILIK GÖRÜŞÜ Yoktur.

2. Yasalar ve mevcut uygulamalar HAVAN Eczacılığının izlerini taşımakta, buna karşı gelişen düzende Eczacının yerini almasını sağlayıcı görüş getirilmemekte ve bu yönde çalışmalar bir sistem doğrultusunda yapılamamaktadır.

3. Türk Eczacıları Birliği Genel Kurulları yukarıda belirtilen hususlarda kendine düşen görevi yapmamaktadır. Bu salonlarda sorunlar dile getirilmekte, çözüm için öneriler ve gerekli çabalar derli toplu ortaya konulmamakta, seçtiğimiz kişileri bağlayıcı genel kurul kararları oluşturulmamaktadır.

..... Netice olarak teşhiste birlik olunmakta, tedavi için ise ne reçete yazılmakta nede tedavi için gereken çaba yapılmaktadır.

Biz bu karar tasarısı tekliflerimizle; Özlediğimiz ve her eczacının eczanesinde, dairesinde, üniversitesindeki kürsüsünde netice olarak işyerinde gerektiğinde savunacağı, yeri

geldiğinde, netice alınması için önüne çıkacak fırsatı değerlendirme imkanı bulunduğu ortaya bir çaba koyabileceği, gerekli kamu oyu oluşturabileceği TÜRK ECZACILARI MESLEK POLİTİKASI ve TEMEL GÖRÜŞLERİNİN oluşması için bir çekirdek model oluşturmak istemekteyiz. Karar tasarısının Kurulumuzda görüşülerek olgunlaştırılması sonunda ortaya çıkacak GENEL KURUL KARARLARI ile bu toplantı sonunda oluşacak ve Eczacılar ve odalar adına hareket edecek olan Birlik Merkez Organlarına yol gösterici olacağımız gibi, icraatdaki dağınıklığı ortadan kaldıracığımıza ve ülke çapında genel bir çalışma düzenine gireceğimize inanmaktayız.

Gelecek GENEL KURUL'da ise bu kararlar ışığında Birlik organlarını eleştirir veya teşekkür ederiz. Aksi halde bu salonda kişilerin şahsi başarısı veya başarısızlığı üzerine açılacak tartışmalarla bir yere varamayız. Bunu 1956 yılından bu tarafa görmediğimizi veya duymadığımızı söyleyemeyiz. Dileğimiz Genel Kurulun tasarı teklifimizi meslek adına değerlendirmesidir.

T.E.B. 4. BÖLGE ADANA ECZACI ODASI

Yönetim Kurulu ve Delegasyonu Adına

Ecz. Öner KÜÇÜKYALÇIN Ecz. Mustafa TÜRKMEN

DUYURU

Prof. Dr. Kasım Cemal Güven'in hazırladığı ve Nobel Kitapevi tarafından basılan İLAÇ ve ECZACILIK KANUNLARI (350 TL.), İLAÇ İNDEKSİ (850 TL.), TIBBİ FORMÜLLER (450 TL.) adlı 3 kitabı Odamızdan temin edebilirsiniz.

NOT : İlaç ve Eczacılık Kanunları adlı kitap Sağlık ve Sosyal Yardım Müdürlüğünce yapılan Eczane teftişlerinde istenmektedir.

TÜRK ECZACILARI BİRLİĞİ OLAĞANÜSTÜ GENEL KURULU KARAR TASARISI METNİDİR

Madde : 1- Türk Eczacıları Birliği Merkez Organlarını oluşturan Merkez Heyeti Denetleme Kurulu, Yüksek Haysiyet Divanı, Bilim Komisyonu, Eczane ve Eczadeposu Komisyonu, İlaç Sanayii Komisyonu ve Kamu Eczacıları Komisyonu aşağıda belirtilen konulardan kendilerini ilgilendiren konuları ve görev aldıklarından sonra yapacakları ilk toplantıda kendilerinin bu konulara ilave edecekleri konuları içeren bir çalışma programı yapmak ve bu programı resmen göreve başladıklarından itibaren 2 ay içinde genel kurul delegelelerine ve Bölge Eczacı Odalarına iletmek zorundadırlar.

Madde : 2- Türk Eczacıları Birliği Merkez Organları, Bölge Eczacı Odaları organları ve Birliğe kayıtlı eczacılar bu karar ile belirlenecek çalışma programındaki çalışmalarda kendilerine düşecek görevden imtina edemezler. Oluşacak programa uymak ve uygulamak zorundadırlar. Bu görüşler Birlik görüşü olup, uygulamaya konulana kadar savunulması ve gerçekleştirilmesine çalışılması zorunludur.

Madde . 3- Bu programın oluşması ve uygulanmasında organize T.E.B. Merkez heyetince yapılır. Çalışmalar 6 aylık dönemler halinde değerlendirilir ve bir rapor halinde Genel Kurul delegelerine ve Bölge Eczacı Odalarına iletilir. Bu raporların Bölge Eczacı Odalarının genel kurullarında okunması ve görüşülmesi zorunludur. Bu çalışma raporlarının Birliğin yayın organ PHARMACIA'da yayınlanması tavsiye olunur.

Madde : 4- Merkez Heyeti görev Taksiminde 4 yardımcı komisyon ve Yüksek Haysiyet Divanı toplantı ve çalışmalarından sorumlu olacak birer üyenin görevlendirilmesine ve bu görev taksiminin oda ve delegelere ilk toplantı sonucu bildirilmesine Genel Kurullarda önce komisyonların çalışmalarının sonrada Merkez Heyeti ve Denetleme kurullarının faaliyetlerinin değerlendirilmesi ve görüşülmesi yapılır.

Madde : 5- Bu karar ile ortaya çıkacak çalışma prog-

ramının tatbikati neticesinde oluşacak genel durum, süreklilik kazanması için birlik yönetmeliğinde gerekli düzenlemeler yapılır. Bu düzenleme yapılanaya kadar Genel Kurul kararı olarak Merkez Heyetince uygulanır.

Madde : 6- Genel Kurul Adına yürütme yetkisi verilen Merkez Heyetinin çalışmalarına ait raporların 6 aylık dönemler haline getirilmesi Madde: 3 te belirtilmiştir. Buna bağlı olarak DENETLEME KURULUNUNDA: 6 aylık dönemler halinde:

a. Merkez heyetinin ve Komisyonların faaliyetlerini **Kendi çalışma programları, yönetmelik veyasa hükümleri, Genel kurul kararları ışığında inceleyerek rapor haline getirmesi ve bu dönem genel kurul delegelerine (bizzat adreslerine) iletmesi zorunludur.**

Madde : 6- 6643 sayılı yasada yapılan düzenleme ile beklenen fonksiyonu yapabilmesi imkan dahiline girer Yüksek HAYSİYET DİVANİ'nin :

a. Gündeminde karara bağlayacağı evrak bulunsun veya bulunmasın 3 ayda bir toplanmasına.

b. Evrak varsa evrakların karara bağlanmasına öncelik verilmesine.

c. Bu toplantılarının ikinci maddesi olarak kendi iç tüzüğünü hazırlamasına.

d. Yasada belirlenmiş yetki ve genel hukuk değerleri açısından ileride içtihad veya emsal karar olabilecek gerekçeli karar ve tanımları belirlemesine.

e. Bölge Eczacı odalarının hazırlanacak soruşturma ve Haysiyet Divanı'na sevk dosyalarının tek tip düzeyde örnek oluşturmasına.

f. Oda haysiyet divanlarına yargılama ve karar gerekçelerinin yazılması hususunda örnek metin ve uygulama örnekleri oluşturmak.l

g. Muvazza ve iskonto gibi genel konularda açık tanımlar getirmek.

h. Çalışmalarını 6 aylık dönemler sonunda rapor haline getirmek ve Oda Haysiyet divanları ve Yönetimlerine iletmek.

Madde : 7- Bilim Komisyonunun ilk iki ay içinde belirleyeceği çalışma programına genel kurul kararı olarak şu konuların alınmasına;

a Eczacılığın bugün uygulanan Fakülte Eğitim programı çerçevesinde, görev alanlarının belirlenmesi,

b. İlaç ruhsatında esaslar ne olmalıdır? (İsimlendirme, Ambalaj v.b.)

c. Psicotrop ilaçların tanımı, halka intikali ve bu uygulamadaki sorunlar. (Bu konu da Eczane ve Depo Komisyonunda görüş vermeli veya birlikte bir toplantı ile değerlendirilmelidir).

d. Türkiyede drog ticareti. uygulaması, sakıncaları v.b.

Madde : 9- Eczane ve Depo Komisyonunun ilk iki ay için- zacılık okul ve sonrası eğitim konusunda tanım ve temel ilkelerini belirler ve bu konudaki birlik görüşünün oluşmasını sağlar. Bilim Komisyonu çalışmaları ile oluşturduğu raporları Merkez Heyetine ve Bölge Eczacı Odalarına iletir. İlgililer bu raporlara 20 gün içinde olumlu veya olumsuz cevap vermek zorundadırlar. Bilim Komisyonu ayrıca 6 aylık dönemler sonunda çalışmalarına ait raporları Genel Kurul Değerlerine ve Eczacı Odalarına iletmek zorundadır.

Madde : 9- Eczane ve Depo Komisyonu ilk iki ay içinde belirleyeceği çalışma programına Genel Kurul kararı olarak şu konuları alınmasına:

a. İhtiyaca cevap vermez hale gelen deontoloji tüzüğü tasarısını hazırlamak ve diğer komisyonların ve odaların görüşüne sunmak,

b. 2886 sayılı Devlet İhale Yasasında 78. nci madde olarak belirlenen ve 10 Ocak 1984 tarihli Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe Konulan Kamu Reçetelerinin karşılanmasına ait sözleşme ve uygulamaya ait tamim üzerinde çalışma yapmak. Bu sözleşmedeki iskonto, ilaç ismi ve ödemeyle ilgili hususlarda Eczacılar aleyhine olan hususlarda alternatif görüş oluşturması (Eczacı kontrolü).

c. Psicotrop ilaç uygulaması konusundaki aksaklıkları giderici tasarı ve öneri hazırlamak.

d. İlaç Fiyatlarının serbest bırakılması hususundaki Hükümet çalışmalarında gaye olarak açıklanan Serbest rekabet neticesinde ilaç fiyatlarının ucuzlaması ve gerçek fiyatin oluşması hususunun gerçekleşebilmesi ve uygulamanın Tekel yaratması hususunda alınacak tedbir ve önerileri belirlemek, en kısa zamanda birlik görüşünün oluşmasına ışık tutucu karar tasarısını hazırlamak.

Bu görüşlerin oluşmasına geçmiş dönemlerde Bilim ve Eczane ve Depo Komisyonlarınca hazırlanmış bulunan ve **(Generik isimlendirme, büyük blaster ambalaj, hekimin reçete yazma sistemi) konularını içeren raporlarının gözönünde bulundurulmasına.**

e. Eczaneler, Eczane depoları konusunda Mevcut Mahkeme, Yargıtay ve Danıştay kararlarını, Ticaret Odalarının emsal kararlarını derlemek ve bunu kitapçık haline getirmek.

Madde : 10- Madde: 8 de belirtilen esaslar Eczane ve Depo Komisyonu içinde geçerlidir.

Madde : 11- Kamu Eczacıları Komisyonu ilk iki ay içinde belirleyeceği çalışma programına Genel Kurul Kararı olarak şu konuların alınmasına.

a. Halen görevli kamu eczacılarının görev yaptıkları kuruluşların tabii olduğu yasalara (Genel veya Teşkilat yasalarsına) göre tasnifini yapmak, konularını belirlemek,

b. Kamu kesiminde İlaç ve Eczacılık uygulamasındaki durumu belirlemek,

c. Bu tespitlerin ışığında uygulamadaki aksaklıklara ait çözüm içeren rapor hazırlamak,

d. Eczacının Görev ve yetkilerinin;

1. Mevcut Statüye göre,

2. Olabileceği (gerekten) duruma göre belirlenmesi.

e. Eczacıların Özlük Haklarının;

1. Mevcut Durumu,

2. Varsa yanlış uygulamaların dökümü.

3. Arzulanan hedefin tespiti ve bunun için yapılacak

çalışma programının tesbiti.

Madde : 12- Madde: 8 de belirlenen hususlar bu komisyon içinde geçerlidir.

Madde : 13- İlaç Sanayii Komisyonu/Bu komisyonun görev alanı içinde kalan sanayici eczacıların sorunlarını daha çok başka kuruluşlarda çözme arzuları neticesinde fonksiyonunu yitirdiği ve işlemediği kanaatindeyiz. Gelecek Genel Kurulda Yönetmelikten çıkarılmasına, Bu gerçekleşene kadar kendi belirleyeceği gündemle ve yukarıdaki maddelerde komisyonlar için getirilen esaslara tabi olarak çalışmasına karar alınmasını .....

Talep etmekteyiz. Saygılarımızla.

T.E.B. 4. BÖLGE ADANA ECZACI ODASI

Yönetim Kurulu ve Delegasyonu Adına

Ecz. Öner KÜÇÜKYALÇIN

Ecz. Mustafa TÜRKMEN

Ecz. Ali AYSAN

Ecz. Adnan ÜLKÜ

Ecz. Kenan KARAMÜFTÜOĞLU

İçel Odası Raporu

T. C

TÜRK ECZACILARI BİRLİĞİ

25. BÖLGE İÇEL ECZACI ODASI

Saygıdeğer Büyük Kongre üyeleri, kıymetli meslektaşlarımız. Bu olağanüstü kongrede yeni seçilecek Merkez Heyetinden bütün eczacı toplumunu yakından ilgilendireceğine inandığımız, dilek ve isteklerimizi bilgilerinize saygılarımızla sunuyoruz.

1. 28 Aralık 1982 gün 2767 sayılı kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları hakkındaki kanuna göre 6643 sayılı yasamız 16.5.1983 tarihinde 69 sayılı KHK ile yeniden düzenlenmiştir. Yani eczacılık ve oczacının mevcudiyeti ile çalışan müesseselerin kamu kurumu niteliğinde olduğu resmen kabul edilmektedir.

8.9.1983 tarih 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun, İha-

le usullerine tabi olmayan işleri belirleyen 71. maddesinin (e) bendi, özel kanunlarla kurulmuş ve kendilerine kamu görevi verilmiş kuruluşlardan, satış fiyatları devletçe veya görevli mercilerce tespit olunanlar için bu fiyatlar esas alınmak suretiyle mal alımlarının yapılmasını belirtmektedir. Aynı kanunun 78. maddesi ise ilaç alımlarının Maliye Bakanlığınca tespit edilecek esas ve usullere göre yapılmasını şart koşturmaktadır. Buna göre Maliye Bakanlığı 10 Ocak 1984 tarih 18277 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan 1984 yılı mali bütçe uygulama talimatının 4. maddesinin 2. bendinde en az % 3 iskonto yapılması öngörülmüştür. Bu husus yukarıda bahsedilen ihale kanununun 71. maddesine ters düşmektedir. Bir devlet dairesinin Sümerbanktan mal alımında iskonto düşünülüyorsa, ilaç alırken iskonto düşünülmemelidir. Çünkü her iki kamu kurumu niteliğindeki müessesede satılan malların fiyatlarıDevletin yetkili mercileri tarafından verilmektedir. Yeni seçilecek Merkez Heyetinden bu konu üzerinde hassasiyetle durulmasını istiyoruz.

Eğer vatandaşlarımızın sağlığı düşünülecekse ki öyle olması elzemdir. İskonto yapmak bir yana herhangi bir indirim yapılması ve bunun rekabet konusu yapılması yasaklanmalıdır ve Deontoloji Tüzüğünden çıkartılan iskonto ile ilgili maddelerin yeniden ilave edilmesi hususu Merkez Heyetinin çalışma programı içerisine alınmalıdır.

2. 1984 Bütçe uygulama Talimatı içerisinde bulunan Eczanelerle yapılacak anlaşma örneğinin 11. maddesinin 2. bendinde Doktor tarafından reçeteye yazılmış ilacın yerine, aynı mahiyette ve evsaftada olsa bir başkasının verilmeyeceği şart koşulmuştur.

Mesela, içeriği 500 mg. Ampisilin aktivitesine eşit Ampisilin trihidrat galenik şekli ve fiyatları aynı olan ilaçlardan reçetede Alfasilin 500 g. kapsül verilince bedeli ödenmemek te, reçete iade edilmekte ve tekrarı halinde anlaşmanın iptal edileceği ihtar edilmektedir.

Bu şart ve uygulama, ilmin ve ulvi bir mesleğin şahsiyetini ayaklar altına almaktadır. Bu konu üzerinde hassasiyetle durulmasını bu gibi ters uygulamalara meydan vermeyecek olan bu tip ilaçların Sağlık Bakanlığınca müessir madde ismiyle ruhsat verilmesinin temini içinde çalışılmasını dileriz.

3. Aynı sözleşmenin örneğinin 8 maddesinde ilaç bedelleri (Ödenek yetersizliği hariç olmak üzere engeç 30 gün içerisinde ödenir) denilmektedir. Bu maddedeki anlam ödenek kafi gelmezse ne zaman olursa o zaman veya aynı neç kafi gelmezse ne zaman olursa o zaman veya aynı mali yılda 30 günden sonraki bir zamanda ödenecektir makilileri değişik uygulamaya sevk etmektedir. Hatta keyfi ve adaletsiz uygulamalara sebep olmakta, ödenek olmadığı halde mali yıl sonunda aynı devlet dairesinin ilaç borcu eczane ve kişilere ödenmekte, bazılarına ise ödenmemektedir. Eczaneler ufak sermayeleriyle hayatiyetlerini sürdürmeye çalışan müesseselerdir. Alacaklarının geç verilmesi nedeniyle eczacılar mali yönden çıkmaza girmektedirler. % 3 iskonto yaparak % 17 brüt karla ilaç veren eczacı kendi parasını alamazsa mecburen borç alacaktır. Bugünkü kredi faizi ise % 62 dir. Bu faizle işletme kredisi teminine giden eczacı iflastan kurtulamaz.

Devlet, aldığı buğday bedelini zamanında ödemezse gecikme farkı öderken bir nevi sosyal yardım niteliğini taşıyan ilaç anlaşmasına ödeneklerin mevcut olması şartını koymasını eczacıları mağdur eden ayrıca adaletsiz ve keyfi uygulamalara sebep olan bir unsur olarak görmekteyiz. Bu maddeninde düzeltilmesi için mutlaka girişimlerde bulunulmalıdır.

4. Pisikotrop, analijezik ve öksürük ilaçlarının reçetelerinin Bakanlıkça verilen alıkoyma emrinin eczacılarla reçete sahibinin nedenli sürtüşmelere sürüklediği hepimizin malumudur. Bu tip ilaçların listesinin tanzimi ve uygulama şekli üzerinde Merkez Heyetimizin hassasiyetle durması zorunludur.

Sayın Meslektaşlarımız sizlerinde tasvibini alacak hususların Büyük Kongre Kararları olarak 2 yıllık Merkez Heyeti çalışma programına alınmasını, belli sürelerle neticelerinin veya ne safhada olduğunun odalarımıza bilgi vermeleri teklifimizdir.

En derin saygularımızla...

25. BÖLGE İÇEL ECZASI ODASI

**ZİRAİ MÜCADELE İLAÇLARININ
SATIŞINDA ECZACILARIN BAYİLİK
ALIP ALAMIYACAKLARI KONUSUNDA
SAĞLIK VE SOSYAL YARDIM
BAKANLIĞI İLAÇ VE ECZACILIK
GENEL MÜDÜRLÜĞÜNÜN 24/2/1984
TARİH VE 2944 SAYILI YAZISINI
BİLGİ EDİLMESİ AMACI İLE
YAYINLIYORUZ.**

Zirai mücadele ilaçlarını satışında eczacıların bayilik alıp almayacakları konusunda ortaya çıkan duraksamanın giderilmesi amacıyla istişari düşünce istemine ilişkin Başbakanlığın 14.12.1983 günlü ve Kanunlar ve Kararlar Tetkik Dairesi Başkanlığının K.K.T.D. 18/174-237/08681 sayılı yazısıyla Danıştay Başkanlığına gönderilen Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığının 9.12.1983 günlü ve İlaç ve Eczacılık Genel Müdürlüğü 24586 sayılı yazısında aynen :

«22.12.1953'te yürürlüğe giren Eczacılık ve Eczaneler Hakkındaki Kanununun 23 ve 28 inci maddeleri ile; eczanelerde eczacılık ve ziraatte kullanılan kimyevi maddeler, sıhhi malzeme, tıbbi alet ve tuvalet eşyasının satılmak üzere bulundurulabileceği, eczanelerde zehirli ve müessir ecza ve kimyevi maddelerin muhafaza ve satışının özel kanuna ve mevzuatına göre yapılacağı hükmü getirilmiştir.

Diğer taraftan 2.3.1927 tarihinde kabul edilen 984 sayılı Ecza Ticarethaneleri ile Sanat ve Ziraat İşlerinde Kullanılan Zehirli ve Müessir Kimyevi Maddelerin Satıldığı Dükkanlara Mahsus Kanun uyarınca ecza ticarethanelerinin dışında yalnız Sanat ve Ziraat İşlerinde kullanılan zehirli ve müessir ecza ve kimyevi maddeleri herkesin satabileceği hükmü getirilmiş bu kanuna dayalı olarak çıkartılan «Sanat ve Ziraat İşlerinde Kullanılmayı Mahsus Zehirli ve Müessir Kimyevi Maddeler Satılan Yerlere Mahsus Talimatname» ve «Zehirli Maddelerin ecza ticarethanelerinde sureti muhafazası ve alıcıya tevdi hakkında talimatname»de ko-

nuya ilişkin düzenlemelere yer verilmiştir.

Görüleceği üzere, zirai mücadele ilaçlarının ecza ticaret-
haneleri ve eczanelerde de satışına yetki veren ve düzenle-
yen oldukça geniş bir mevzuat bulunmaktadır.

26.3.1982 tarih ve 17645 sayılı Resmî Gazetede, Tarım ve Orman Bakanlığınca yayınlanan Zirai Mücadele İlaçlarını Perakende Satacakların Uyacağı Esaslara İlişkin Yönetmelik ile zirai mücadele ilaçlarının perakende satışlarının ancak «Zirai Mücadele İlaçları Bayiliği İzni» almış gerçek ve tüzel kişilerce yapılacağı, bayilik izni almak isteyen veya tüzel kişilere sorumlu olarak tayin edilecek gerçek kişilerin ise sadece Türkiye Ziraat Fakültelerinden mezun ziraat yüksek mühendisi, ziraat mühendisi veya üç yıl Zirai Mücadele ve Zirai Karantina Genel Müdürlüğü teşkilatında çalışmış ziraat teknisyeni olması şartı getirilmiştir.

Bu yönetmelikle; gerek 6197 sayılı Kanun, gerekse 984 Sayılı Kanun ve konuya ilişkin yönetmelikler uyarınca, bugüne kadar zirai mücadele ilaçları satmaya ehil ve yetkili olan eczacıların zirai mücadele bayiliği alma hakkı zımnen kaldırılmıştır.

24 Mayıs 1957 tarih ve 9615 sayılı Resmî Gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren 15 Mayıs 1957 tarih ve 6968 sayılı Zirai Mücadele ve Zirai Karantine Kanununun «40. maddesi ile mücadele ilaçlarının ne şekillerde ithal, satışa arz, imal, ihzar ve ihraç edileceği, etiket ve tarifnamelerin ihtiva edeceği hususlar ve mücadele aletlerine konacak işaret ve yazılar ile bu işlere müteallik diğer lüzumlu cihazların nizamnamesinde belirtileceği hükmü getirilmiştir.

Bu maddeye göre hazırlanan 27 Aralık 1928 Tarih ve 4/11124 Nolu Bakanlar Kurulu Kararnamesi ile yürürlüğe konulan Zirai Mücadele İlaç ve Aletleri Hakkındaki Tüzüğün 4 üncü maddesinde «Hammadde, ilaç veya alet ithalat, ihracat veya bunların toptan satışı ile meşgul olmak isteyenler, evvel emirde Ziraat Vekâletinden, perakendeciler Valiliklerden izin almaya mecburdurlar. İzin verileceklerde aranacak vasıf ve şartlar Ziraat Vekâletince tespit olunur.» denilmektedir. Bu Tüzüğe göre 18.3.1971 tarih ve 13782 sayılı Resmî Gazetede yayınlanan Zirai Mücadele İlaçlarını Pe-

rakende Satanların Tabii Olacağı Esaslara Dair Yönetmeliğin 3. maddesinde Zirai Mücadele İlaçları Bayilik İzini İsteyen gerçek kişilerin vasıfları sayılmış (b) fıkrasında en az ortaokul veya muadili meslek okulları mezunu bulunmak, (d) fıkrasında Ziraat Yüksek Mühendisi veya Ziraat Teknisyeni olmak veya Zirai Mücadele İlaçları Bayilik İzni Belgesine sahip bulunmak şartı getirilmiştir.

Ancak gerek 6968 sayılı kanunda ve bu kanuna dayalı tüzükde münhasıran bir meslek grubuna bu hak verilmiş olmasına rağmen, mevcut Yönetmeliği yürürlükten kaldıran 26.3.1982 tarih ve 17645 sayılı Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren yeni Yönetmeliğin 3'üncü maddesinde Zirai Mücadele İlaçları bayilik izni almak isteyen gerçek kişilere bir kısıtlama getirilerek, bu kişilere «Türkiye Ziraat Fakültelerinden mezun Ziraat Yüksek Mühendisi, Ziraat Mühendisi, olmak veya üç yıl zirai mücadele ve zirai karantina Genel Müdürlüğü teşkilatında çalışmış Ziraat Teknisyeni olmak» şartı konulmuştur. 5 inci maddede de, bayilik yapmak isteyen tüzel kişilerin 3 üncü maddedeki vasıflara haiz bir sorumlu göstermesi zorunluluğu getirilmiştir.

Böylelikle, konuya ilişkin Kanunda ve buna dayalı olarak çıkarılan Tüzükte zirai mücadele ilaçlarını perakende satabileceklerine ait bir meslek veya formasyon sınırlaması getirilmediği ve bir önceki Yönetmelikte mevcut yasalara uyumlu olarak bayilik izni alabilecekler belirlendiği halde, yeni bir yönetmelikle bu hakların kaldırılmış olduğu görülmektedir.

İlaç bilimi demek olan eczacılık tahsili yapmış bulunan ve elli seneye yakın bir zamandan beri zirai mücadele ilaçları satış yetkisiyle sahip bulunan eczacılara tüzük ve yönetmeliğin diğer şartlarını yerine getirdikleri takdirde bayilik izni verilmesini kısıtlayıcı hükmün getiriliş nedeni açık bulunmamıştır.

Mevcut yasal düzenlemeler çerçevesinde, eczacıların da bayilik izni alıp alamıyacakları hususunda Danıştay görüşlerinin alınması için gereğini izinlerinize arz ederim.» denilmektedir.

Gereği görüşülüp düşünüldü :

İstişari düşünce isteğinin konusunu, 6197 sayılı Eczacı-

lik ve Eczaneler Hakkındaki Kanuna göre tarımda kullanılan zehirli ve kimyasal maddelerin satışına yetkili bulunan **eczacıların, 6968 sayılı zirai Mücadele ve Zirai Karantina-Kanununa ve Zirai Mücadele İlaç ve Aletleri Hakkındaki Tüzüğe dayalı olarak çıkarılan Zirai Mücadele İlaçlarını Perakende Satacakların Uyacağı Esaslara İlişkin Yönetmeliğin yayımından sonra bayilik alıp alamayacağı hususu oluşturmaktadır.**

23.1927 günlü ve 984 sayılı Ecza Ticarethaneleri ile Sanat ve Ziraat İşlerinde Kullanılan Zehirli ve Müessir Kimyevi Maddelerin Satıldığı Dükkanlara Mahsus Kanunun 11 inci maddesinde ecza ticarethanelerinde sanat ve tarımda kullanılan zehirli ve müessir maddelerin, «hususî ahkâmına» dayalı olarak satılabileceği belirtildikten sonra, 13 üncü maddesinde, ecza ticarethanelerinden başka yerlerde yalnız sanat ve tarım işlerinde kullanılan zehirli ve müessir ecza ve kimyasal maddeleri herkesin satabileceği, ancak, bu kişilerin mahallin en büyük mülkiye memuruna beyanname vermesi ve bu beyannamenin incelenmesinden sonra kendilerine ruhsat verilip kayıt ve tescil için Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığına bildirileceği hükme bağlanmıştır.

22.12.1953 günlü ve 6197 sayılı Eczacılar ve Eczaneler Hakkında Kanunun 23 üncü maddesinde ise zehirli ve müessir eczanın muhafazası ve müstehlike satışının bu husustaki kanun ve mevzuata göre yapılacağı» belirtildikten sonra, aynı Yasanın 28 inci maddesinde, «eczanelerde eczacılık ve ziraatte kullanılan kimyevi maddelerle sıhhi malzeme, tıbbî aletler ve tuvalet eşyasından başka eşyanın satılmayacağı» hükmü yer almaktadır. Böylece yukarıda belirtilen mevzuat hükümleriyle eczacılar, tarımda kullanılan zehirli ve kimyasal maddelerin satışına esas itibarıyla yetkili kılınmışlardır.

Ancak, 15.5.1957 günlü ve 6968 sayılı Zirai Mücadele ve Zirai Karantina Kanununun 2 nci maddesiyle, tarım ilaçlarının ithal, ihraç, imal, ihzar, satış ve kullanılmalılarının bu Yasa hükümlerine göre yapılacağı öngörülmüş, 38 inci maddesinin bendiyle de bunların Yurt piyasasına arzı ve satışı, Tarım Bakanlığının iznine, denetimine ve koyacağı esaslara tabi tutulmuştur. Yine aynı Yasanın 40 nci mad-

desinin birinci fıkrasında yer alan ve ilaçların ne şekilde satışa çıkarılacağı hususlarının tüzükle belirleneceğini öngören hüküm gereğince hazırlanan Tüzüğün 4 üncü maddesinde, **tarım ilaçlarının toptan satışı için Tarım Bakanlığında perakende satışlar için valilikten izin alınması, izin verileceklerde aranacak koşulların ve niteliklerin Bakanlıkça saptanacağı** hkkme bağlanmıştır. Bakanlıkça bu konuda hazırlanan ve 18.3.1971 günlü Resmî Gazetede yayımlanan yönetmeliğin değişik 21- inci maddesinde de, «özel kanunlarına göre insan veya hayvan sağlığı için kullanılan ilaçları satmaya yetkili olanların» tarımsal mücadele ilaçlarının satışı bakımından bu Yönetmelik hükümlerine tabi olacağı belirtilmişken, bu Yönetmeliği yürürlükten kaldıran ve 26.3.1982 günlü Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Yönetmelik, tarımsal mücadele ilaçlarını perakende satışının, yalnızca, tarım mühendisleriyle tarım teknisyenlerince yapılabileceğini öngörmektedir. 6197 sayılı Yasanın 23 ve 28 inci maddeleriyle tarımda kullanılan zehirli ve müstir kimyasal maddelerin satışını yapmaya yetkili kılınan eczacıların, söz konusu maddeleri satıp satamayacaklarının bu nedenle bir duraksama konusu olduğu anlaşılmaktadır.

Eczacıları, söz konusu maddelerin satışıyla ilgili olarak daha sonra yürürlüğe konulan özel hükümlere tabi olacakları konusunda kuşkuyla yer bulunmamakla birlikte, yukarıda açıklanan özel yasalar hükümlerine göre bu maddelerin satışı konusunda haiz oldukları yetkinin yönetmelik hükmüyle bertaraf edilemeyeceği hukuki bir gerçektir. Bu durumda, bayilik izninin yalnızca tarım mühendis ve teknisyenlerine verilebileceğini öngören yönetmelik hükmünün eczacıların Yasaya göre sahip buldukları yetkiyi ortadan kaldıramayacağı, üstün hukuk kuralı olan Yasa hükmünün geçerliğini koruyacağı açıktır.

Bu nedenlerle, eczacılara tarımda kullanılan zehirli ve kimyasal maddelerin satışı için bayilik izni verilebileceği mütalaa kılınmakla dosyanın yerine gönderilmek üzere Danıştay Başkanlığına sunulmasına 27.12.1983 gününde oybirliğiyle karar verildi.